

2 C'GLAS
PO POŠTI NAR.
KUPITE, KAR VA
1116 E. Grand St.
6304 A
KOLIN

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 218 — Štev. 218 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 8, 1944 — SREDA, 8. NOVEMBRA, 1944

NEW YORK WAR FUND
NATIONAL
FOR OUR OWN FOR OUR ALLIES
Tel: CHelsea 3-1242

ROOSEVELT ZMAGAL

Predsednik Franklin Delano Roosevelt je pri včerajšnjih volitvah bil že četrto izvoljen za predsednika Združenih držav. Roosevelt je dobil večino glasov v 34 državah s 407 elektoralnimi glasovi, governor Thomas E. Dewey pa je dobil večino glasov v 15 državah s 125 elektoralnimi glasovi. Za izvolitev predsednika je treba 266 elektoralnih glasov in tako jih ima Roosevelt od sedaj že 124 nad potrebnim številom glasov.

Spčetka sta imela oba kandidata skoro enako število glasov, le je bil Roosevelt vedno nekoliko naprej pred Deweyjem. Šele okoli desetih zvečer je bilo očitno, da bo končno štetje glasov pokazalo Rooseveltovo zmago.

Predsednik Roosevelt je bil že nekaj dni na svojem posestvu v Hyde Park, N. Y., kjer je tudi zvečer v veliki jedilnici čakal na potek volitev. Po mizi je ležalo mnogo papirja in mnogo svinčnikov. Predsednik je zapisoval oddane glasove, kakor so bili razglašeni po radio.

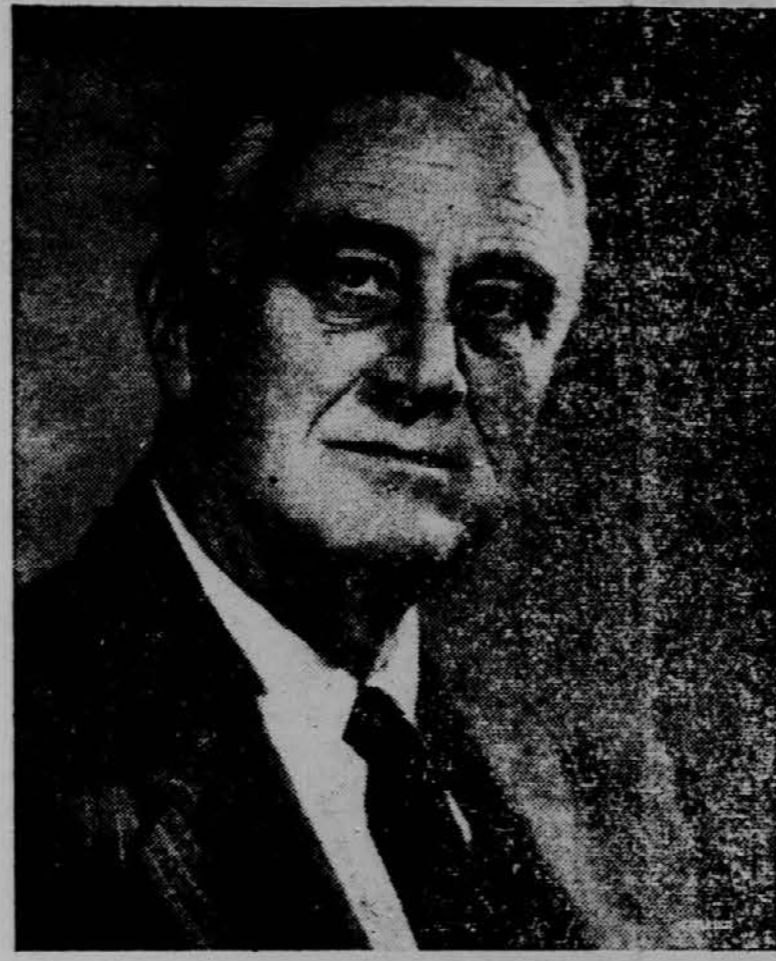
Dasi je bilo proti polnoči očitno, da je Roosevelt ponovno izvoljen, je governor Dewey

trdovratno gojil upanje, da bo izvoljen; šele ob 3.16 zjutraj je predsedniku Rooseveltu po radio priznal zmago.

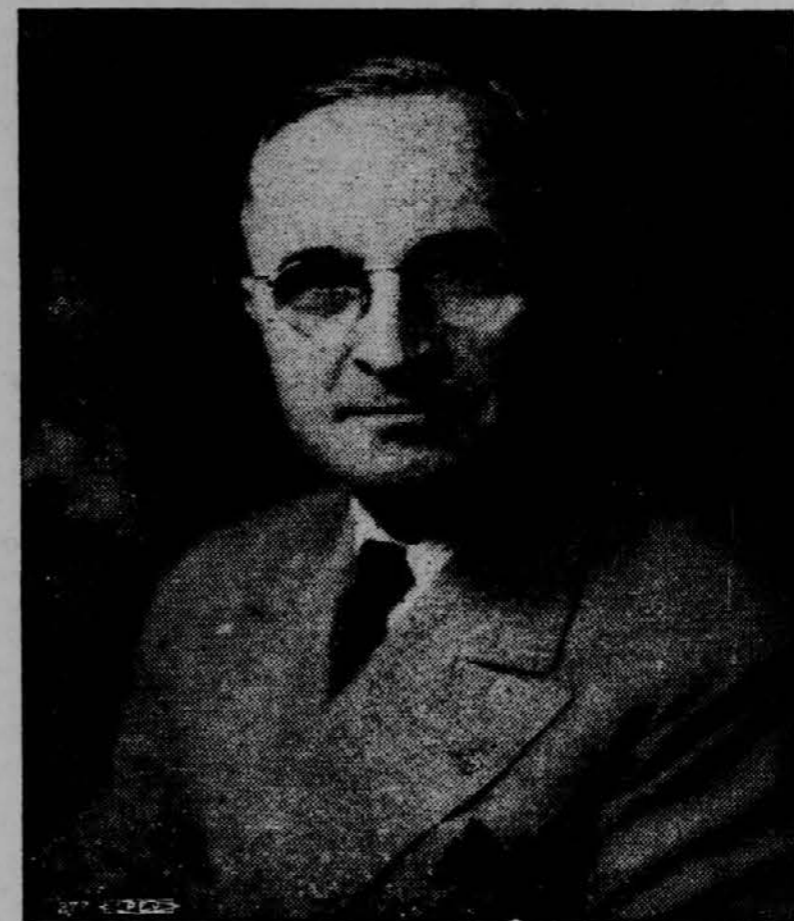
Ko je Roosevelt slišal Deweyovo priznanje, je brzojavil Deweyu:

"Njegova ekselena Thomas M. Dewey, governor države New York Roosevelt Hotel, N. Y. Zahvalim se Vam za Vaše priznanje, ki sem ga slišal po zraku pred nekaj minutami. Franklin D. Roosevelt."

Predsednikova hiša je bil ves čas volitev polna njegovih prijateljev in njegove družine. Šele, ko se je Dewey zahvalil za priznanje, je šel k počitku ob 3.50 zjutraj.

Franklin Delano Roosevelt

Harry S. Truman senator iz Missouri, prihodnji podpredsednik

VROČA BITKA ZA VOSENACK

Včeraj so se že drugi zaporedni dan bili vroči boji v Huertgen gozdu med dežjem in viharjem in zmazanim blatu.

Amerikanci so nekoliko napredovali samo v vasi Vossenack. Sinoči so Nemci z veliko silo vdrl v vas do cerkve in so stali na križišču cest, katerih ena prihaja od severa iz Schmidta. Cerkev je bila središče včerajšnjih bojev. Sniperji so streljali iz nagrobnih kamnov, za artilerijo pa je bila razdalja premajhna.

komaj 500 čevljev visoko in so sipali bombe na sovražnika.

Nekoč so se Nemci zbrali v neki dolini z 20 tanki; ameriška infanterija je sporočila nazaj in takoj so prileteli aeroplani in Nemce bombardirali. Popoldne so bili Nemci pregnani do vzhodnega konca vasi.

LAUSCHE IZGUBIL

Pri governerskih volitvah v državi Ohio je clevelandski župan Frank J. Lausche izgubil proti svojemu kandidatu županu iz Cincinnatija Jamesu Garfieldu Stewartu.

Stewart je dobil 531,497 glasov, župan Lausche pa 516,373 glasov.

Največja nasprotnica predsednika Roosevelt, strpna in zagrizena kongresnica iz Connecticuta Chare Boothe Luce, je bila zopet izvoljena v kongres; nje nje istotako zagrizen tovaris, kongresnik Hamilton Fish, ki zastopa v kongresu volilni okraj predsednika Roosevelt, pa je dobil breo in je bil mesto njega izvoljen demokratski kongresnik Augustus W. Bennet.

Stavke poravnane v Toledu in Detroitu

V 52 tovarnah v Toledu, Ohio in Detroitu, Mich., so unijski uradniki stavkujocim delavcem, ki pripadajo Mechanics Educational Society of America in so zaposleni v vojni industriji, ukazali, da se vrnejo na delo.

Stavkarje sta pozvala na delo predsednik unije George White in tajnik Matthew Smith potem ko sta imela daljši razgovor Smith in krajevni tajnik locala Earl Streeter z majorjem Danielom L. Dolinom, vojaškim delavskim svetovalecem.

Pogoji za poravnavo v prepiru, ki se je pričel 24. oktobra pri Electric Auto-Lite Co. niso bili naznanjeni. Vojaštvo je zasedlo v soboto osem tovarn v Toledu.

Izjava, katero sta podpisala White in Smith, se glasi:

"Poravnava v stavki v Toledu je bila dosežena in ker naši uradniki smatrajo, da je poravnava pravilna, pozivljamo vse člane, ki so na stavki v Toledu in Detroitu, da se vrnejo na delo v pondeljek in prično svoje delo v svojem rednem času.

Stavka se je pričela, ker je bilo pri Electric Auto-Lite Co. odpuščenih šest delavcev, ki so pripadali k Mechanics Educational Society of America.

KOLIN 80 ODSOTKOV PORUŠEN

Nek nemški potovalec, ki je pred dvema tednoma odpotoval iz Kolina in je prišel na Holandsko, je rekel, da je po njegovem mnenju Kolin, eno največjih nemških industrijskih mest ob Reni, porušeno 80 odstotkov.

Nek častnik zračne armade je dodal, da je bilo od tedaj na Kolin vrženih zopet nad 11,500 ton bomb. Koncem oktobra je bilo samo pri enem napadu na Kolin 1000 aeroplanov.

Potovalec pravi, da je iz Kolina, ki je štele v mirnem času nad 700,000 prebivalcev, zbežalo skoro vse prebivalstvo. V mestu so večinoma ostali samo tuji delavci, ki so morali ostati.

Predsednik Roosevelt povabljen v Pariz

Francoska začasna vlada je povabila predsednika Roosevelta, da obišče Pariz. Povabilo je vročil državnemu tajniku Cordellu Hullu francoski minister in delegat v Washingtonu Henri Hoppenot.

Povabilo pravi, da bi bili Francozi posebno srečni, ako bi mogel Hull spremljati predsednika Roosevelta.

Zadnje čase je bilo mnogo govorjenja, da se bodo sestali predsednik Roosevelt, Winston Churchill in maršal Stalin in predsednik bo mogoče uporabil to priložnost in bo obiskal tudi Pariz.

NOV NASLOV SKLADIŠČA V NEW YORKU

Vse SANSove podružnice in druge skupine ter posameznike obveščamo, da se je naslov skladišnice v New Yorku spremenil. Radi boljših in večjih prostorov je najeto skladišče na naslovu:

161 Perry Street, New York, N. Y.

Vsi zaboji z obleko in sploh vse blago namenjeno za ladjo, ki bo odpeljala nabrane stvari v Jugoslavijo, se naj pošiljajo na ta NOVI NASLOV.

Mirko G. Kuhel, tajnik SANS-a.

Rusi pripravljajo velik napad

Ob 27. obletnici boljševiške revolucije so boji na celi vzhodni fronti ponehali in Moskva je naznanila, da ni bilo posebnih prememb na fronti in da je bilo v raztresenih spopadih razbitih 16 nemških tankov. — Za vaznejšimi kraji pa so znamenja, da bo prišlo do mnogo večjih bojev.

Obleganje Budimpešte zelo oživira dež že tretji zaporedni dan, toda Rusi se slabega vremena poslužujejo na ta način, da pošiljajo na tisoče vojakov na fronto in ruska artilerija dosledno obstreljuje utrdbe prestolice.

Pariski in Brazzaville radio naznanjata, da se v Budimpešti bijejo boji med upornimi Madžari ter nemškimi in madžarskimi naciji.

Budimpeštanska radio postaja naznanja, da so se Rusi nameravali izkrcati na 36 milj dolgem otoku na Donavi v Budimpešti, da pa so bili odbiti. Ista radio postaja pa priznava da so se Rusi izkrcali na bližnjem manjšem otoku.

Berlin poroča, da Rusi odvažajo svoje mehanizirane čete vzhodno od Beskidov in poljsko-čehoslovaški meji ter pripravljajo močan napad v smeri proti Tarnovu od svojega oporišča ob zapadnem bregu Viste.

Berlin tudi priznava, da so Rusi zgradili dva mosta čez Tiso 75 in 127 milj severno od Budimpešte.

V jugozapadni Letski, kot je naznanil v svojem govoru maršal Stalin, je zajetih 30 nemških divizij in jih Rusi uničujejo.

JUGOSLOVANI V OFENZIVI V DALMACIJI

Neko poročilo iz Jugoslavije v London naznanja, da jugoslovska armada prodira od dalmatinskega obrežja proti notranosti in je osvobodila Drnis ter sedaj napreduje proti Kninu, ki je zadnja nemška in četniška utrdba v Dalmaciji.

Kuin je kakih 11 milj severno od Drnisa ob cesti, ki pelje v Sibenik. S temi operacijami hočejo Jugoslovani očistiti obrežno cesto sovražnika, da bodo mogli po njej razvažati blago, ki ga dovažajo zavezniške ladje v dalmatinska pristanišča.

Kot naznanja radio postaja Svobodna Jugoslavija, je bilo pri zavzetju Drnisa ubitih 1250 Nemcev in hrvaških ustašev.

Angleži še vedno zasledujejo Nemce, ki beže iz Grške proti severu, Jugoslovani pa jih na begu pobijajo.

Grška je imela več sto vpadov v svoji zgodovini

Ko so Angleži pred tednom vpadli na Grško, je imela Grška že več sto vpadov v 4000 letih svoje zgodovine. S sedanjim vpadom pa je prišel v dežel prijateljki narod, ki hoče deželi očistiti nemških vpadnikov in odpreti pot za zavezniške armade v južno Nemčijo. Angleški vpad je nekaj prav posebnega v deželo, ki je doživela že več bojev in bitk kot malokatera druga dežela.

Moderna Grška je majhna dežela; je komaj tako velika kot Florida in ima tudi slično obliko.

Dežela je zelo gorata in južni del je skoro popolnoma ločen od severnega z raznimi zalivi. Grška pa ima več sto otokov v Egejskem, Sredozemskem, Jonskem in Jadranskem morju, kar vse poveča deželo za najmanj 25 odstotkov ter meri 50,000 kvadratnih milj.

Največji grški otok je Kreta, ki se razteza od vzhoda proti zapadu ter varuje vhod iz Sredozemskega morja v Egejsko morje.

Kythera, kjer so se Angleži najprej izkrcali, je 10 milj južno od grške celine Peloponeškega polotoka.

Peloponez je skoro popolnoma ločen od ostale Grške z globokim zalivom, v katerem sta Korint in Patras, z Jonskim morjem na zapadu in Egejskim morjem.

"Zmagali smo!"

Tri tisoč angleških delavcev v tovarnah za izdelovanje aeroplanov je z zastavami prikročalo pred palačo poslanske zbornice v Londonu in so klicali:

"Zmagali smo in porabljammo tovarne za mirovno produkcijo."

Angleško časopisje proti Francu

Angleško časopisje silno napada španskega diktatorja generala Franca, ker je v svoji izjavi rekel, da mora Španška dobiti mesto na mirovni konferenci.

"Daily Mail" pravi o tem: Španski voditelj lahko vidi, da je njegov prijatelj Hitler izgubljen. Zato hoče jahati na zavezniških hrbtih. Naša prva pripomba — naj bo, da nevtalne dežele, ki niso napravile ničesar drugega kot donar, medtem ko so se drugi narodi borili in krvaveli, da branijo skupno svobodo, ne zaslužijo nobenega ozira, kadar pride do poravnave poveljnega sveta.

"Druga naša pripomba je, da Španška pod Francova vladniti ni bila nevtralna. Pod njegovim vodstvom je bila tesna prijateljica Nemčije, Italije in Japonske.

"Angleški narod ne bo pozabil, kako veliko pomoč je Franco dalj Nemčiji. Brez španskega wolframa in drugih sirovin bi bil nemški položaj skrajno težaven."

"Daily Herald" pravi, da bi špansko zastopstvo na mirovni konferenci bila največja nesramnost, katere bi bil zmožen le zastopnik najbolj neumnega in nesramnega vladajočega razreda v Evropi.

"Veliko večina angleškega naroda smatra Francota za fašista, za sovražnika demokracije in sovražnika Anglije. Če hoče Španška zopet stopiti v družbo svobodnih narodov, mora odstraniti njegovo vladno."

"News Chronicle" pravi, da bi Anglija izpodbila vozelni kamen evropskega miru in bi palmila Evropo in ves svet v novo desetletje sovražstva in prelivanja krvi, ako bi sploh sklenila s Francem kako kupčijo ali pa bi mu izkazala kako uslugo.

Rusija noče zveze s Švico

Moskovski radio naznanja, da je Rusija zavrnila švicarsko ponubo za obnovitev diplomatskih odnosov med obema državama, ki so bili prekinjeni nad dvajset let in kot vzrok je sovjetska vlada navedla, da švicarska vlada od danes še ni opustila svoje politike, ki je bila sovražna Rusiji.

Moskovski radijsko poročilo pravi, da je sovjetska vlada na ponudbo švicarske vlade odgovorila:

— Splošno je znano, da je švicarske vlada v nasprotju s svojimi starimi demokratskimi tradicijami, zasledovala s ovržno pro-fašistično politiko proti Sovjetski uniji, ki se je z drugimi demokratskimi državami neprestano bojevala proti Hitlerjevi Nemčiji v interesu miroljubnih narodov."

Moskovska radijsa postaja je 29. oktobra naznanila, da ne bo zastopana na mednarodni konferenci o civilni avijatici, ker so bile države, kot Švica, Portugalska in Španška, ki so več let zasledovale pro-fašistično politiko, ki je sovražna Sovjetski uniji, tudi povabljen na konferenco.

Švica je bila med prvimi državami, ki so leta 1918 priznale Sovjetsko unijo, toda odnosi so bili kmalu prekinjeni. K temu je največ pomagal umor ruskega delegata Vaclava Vorovskega na lausanski konferenci leta 1923 v Lausanne.

“GLAS NARODA”

“VOICE OF THE PEOPLE”

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st YEAR

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL. LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago 23,

RELIFNA AKCIJA

Do 26. oktobra je Vojni reliefni fond Amerikancev jugoslovanskega porekla prejel v gotovini nad \$55,000 za nakup najnujnejših potrebščin narodu v stari domovini. Denar prihaja od organiziranih skupin in posameznikov iz raznih krajev Amerike, kjer so naseljeni jugoslovanski Amerikanci. Slovenci so prispevali v tej kratki dobi \$10,091.02, razvidno pa je iz številnih dopisov in naznanil v časopisju, da je akcija za pobiranje denarnih in drugih prispevkov šele v štadiju organiziranja. Prepričani smo, da bo slovenski delež v tem dobrodelnem pokretu sorazmerno zadovoljiv. Poudariti želimo ponovno **MUJ-NOST** te pomoči. Ladja, ki priplava v newyorško pristanišče 15. novembra, bora biti napolnjena v čim krajšem času, da zamore še pred Božičem pripeljati poslano potrebščino v staro domovino. Vsled tega ni treba odlašati z vašim darom, temveč ga izročite nabiralcem, kadar potrkajo na vaša vrata, ali pa kar sami odpošljite prispevek na naš urad.

Važno je ponovno poudariti, da SANS ni reliefna organizacija ter da nima svojega reliefnega fonda. Pomaga le pri zbiranju prispevkov za War Relief Fond of Americans of South Slavic Descent, ki ima dovoljenje šte. 583 za nabiranje in delitev relifa. In ker želimo Slovenci podatke o svojih prispevkih in nuditi tej reliefni akciji čim več opore, kakor tudi ker je SANSov tajnik obnem blagajnik WRF-ASSD, je postal SANS uradno logično središče za zbiranje prispevkov v omenjeni fond med našimi rojaki.

Relifna akcija ZOJSA je edina organizacija v Ameriki, ki zamore res predstavljati združene jugoslovanske skupine in ki se res prizadeva nuditi podporo takoj, sedaj, ko je najbolj potrebna. Vsled tega tudi ta organizacija vabi druge slične reliefne organizacije med jugoslovani, da se ji pridružijo in kolektivno pripomorejo doseči tiste cilje, radi katerih je vsaka bila ustanovljena. Vse tehnične ovire za skupno delo se lahko premostijo, ako je volja za to.

Obveščeni smo, da je uprava milijon-dolarskega fonda, ki ga zbira Hrvatska bratska zajednica in Narodno veče ameriških Hrvatov, sklenila porabiti nabrani denar za nakupitev materiala, katerega najta ladja odnese v Jugoslavijo. Izvršni odbor JPO-SS je bil tudi vabljen, da sklene kaj podobnega.

Med 21. in 27. oktobrom je bila na naš urad poslana vsota \$705.25 za reliefno akcijo ZOJSA. Lokalni odbor iz Pittsburgha, Pa., je poslal lepo vsoto \$50. Andrew Sprogar in progna, Newark, N. J., sta prispevala \$12. Anton Kershina pa \$3. Sestra Pavla Berger je izročila \$7, kar je darovala Agnes Pirs (\$2) ter Mr. in Mrs. John Kroschel. Poleg omenjenih je v Chicago darovala soproga urednika Prosvete, Mrs. Eva C. Garden \$25, Jack Breje pa \$1. Sestra Anna Berlan iz New Yorka je po Marku Pešlju poslala \$10, kar je darovala Miss Marion E. Moule, iz enako svoto Frank Dornik, Ellwood City, Pa. Louis Zimmerman, Tacoma, Wash., je daroval \$5, Jennie Kotzman pa je nabrala v Patalumi, Cal., \$8. Podružnica šte. 83 v Walsenburg, Colo., je prispevala \$25 ter enako vsoto društvo šte. 190 SNPJ, St. Michael, Pa. Podružnica šte. 33, Bridgeport, Ohio, je poslala še drugi znesek ta mesec, sedaj \$74.25.

Apelu za zbiranje oblike so se v tem tednu odzvali naši rojaki v Frontenac, Kans. Tajnik šte. 27 SNPJ brat Frank Krajsel poroča, da so poslali zaboj raznih oblek in oblačila v skupni teži 245 funtov. Iz Johnstowna, Pa., poroča tajnik podružnice šte. 53 brat Frank Chuehek, da so nabrali naši rojaki pod okriljem SANSa in lokalne postojanke JPO-840 funtov obleke in perila. Pošiljka sestoji s 906 komadov.

Pridno so se lotili reliefnega dela tudi naši člani v drugih naselbinah. V Chicago je podružnica šte. 25 (Federacija SNPJ) odprla zbirališče na 3936 West 26th Street, nasproti SANSovega urada.

Naznanilo: Iz New Yorka smo dobili obvestilo glede nabiranja obvala. Sprejemajo se sedaj tudi čevlji vseh vrst, ako so v dobrem rabnem stanju. Razkuženi bodo v skladu s predno bodo odposlani v staro domovino.

Shodi in prireditve

Chicago, Ill. — Občni shod v dvoran SNPJ, 2657 South Lawndale Ave., sklicuje podr. šte. 25 (Federacija SNPJ) v košisti reliefne akcije.

Chisholm, Minn. — Narodni shod v soboto 4. novembra. — Glavni govornik Ethin Kristan.

Eveleth, Minn. — Narodni shod v nedeljo 5. novembra. — Glavni govornik Ethin Kristan.

Indianapolis, Ind. — V ne-

NAŠ FOTOGRAFI

The Home of Beautiful Photography
57-18 Myrtle Avenue,
Brooklyn 27, N. Y.
Tel. HEgeman 3-6046

deljo 12. novembra se vrši shod in veselica v SND.

Detroit, Mich. — Veselica s programom se vrši v nedeljo 10. decembra. Vprizorjena bo igra “Vera v vstajenje”.

Rojake v teh naselbinah vabimo, da se v obilnem številu udeležijo.

Politika

Na vse podružnice, kakor tudi našim listom, smo poslali govor maršala Tita, ki ga je držal na proslavi druge obletnice ustanovitve Prve dalmatinske udarne brigade. Ta govor je velike važnosti, ker se bavi s vprašanjem Primorja, Koroške in Istre, enakopravnosti pri mirovni mizi ter o prizadevanju reakcionarne klike, da se v “ovčji koži” utihotapi v vrste narodne osvobodilne vojske ter na ta način doseže svoje protinarodne cilje. Čitajte ga!

Ameriški Avstrijci se tudi precej zanimajo za bodočnost Avstrije in radi tega obstoja več organiziranih skupin, ki vodijo vsaka svojo propagando. Po teheranski konferenci so se zopet oživeli takozvani “legitimisti”, ki se potegujejo za Hazsburžane in smatrajo osvoboditev in neodvisnost Avstrije za njeno naravno pravico. Poziv tajnika Hulla, da se Avstrijci z oboroženo silo dvignejo proti Nemcem, smatrajo za nekaj nemogočega in nepotrebne. Druga organizacija po imenu American Friends of Independent Austria, ki sloni na demokratičnih principih, zagovarja tajnika Hulla in oboževanje odpora proti nacijem. V njih publikaciji “News-Letter” šte. 5 čitamo med drugim sledeče:

“Dva dni potem, ko je tajnik Hull opomnil avstrijski narod o potrebi lastne pomoči za osvoboditev in pristavil, da je čas že skoraj potekel, ko bi imeli Avstrijci nekaj za pokazati, je štab maršala Tita naznanil, da so avstrijski partizani iz Koroške napravili zvezo z jugoslovansko osvobodilno vojsko in se z njo združili. Počasi, toda sigurno se veča zanimanje Avstrijcev za aktivno sodelovanje pri uničevanju nemških zatiralecev. Avstrijski partizani so bili aktivni na Koroškem nad eno leto in sedaj so toliko porasli, da lahko vodijo obsežne operacije in se probijejo do jugoslovanskih sil, ki se borijo blizu avstrijske meje.

Te so iste partizanske skupine, proti katerim so naciji vodili odprto vojno na Koroškem meseca junija. Pruske SS divizije so bile poslane v koroško prestolico Celovec in druga pokrajinska mesta z namenom partizane popolnoma uničiti. Toda kakor vidimo (iz Titovega naznanila), se Nemcem to ni posrečilo, temveč so koroški partizani postali še močnejši in so se pomnožili. Sodelovanje Avstrijcev v borbi za osvoboditev Avstrije se nikakor ne more meriti z zgodovinskimi potrebami. Toda njihov borbeni prispevek se veča dan za dnem in uverjeni smo, da poziv tajnika Hulla ni naletel na gluha ušesa.” Tako piše tisti list. Iz onega (Nadaljevanja na 4. str.)

RAZGLEDNİK

ODMEVI KONFERENCE V DUMBARTON OAKS

Kakor znano je konferenca je delegata. Ostale države se velevlasti, ki se je pričela v palači Dumbarton Oaks v Washingtonu in se potem nadaljevala v Moskvi, sedaj začasno končana — v kolikor pridejo mednarodna politična in tudi etnološka vprašanja v postev.

Ker pa je gospodarsko vprašanje vseh narodov sveta neločljivo od mednarodnega političnega vprašanja, je povsem naravno, da bode zgoraj imenovani konferenci sledila mednarodna gospodarska konferenca, ki se prične dne 10. novembra t. l. v mestu Rye, N. Y., ki bode trajala nekako teden dni. Pri tej konferenci bode zastopanih od 40 do 50 držav vsega sveta, katerih vsaka bode poslala v Zjedinjene države svoje delegate, ki bodo zastopali največja trgovska podjetja sveta. Pri tem posvetovanju se bodo vršila reševanja, oziroma tozadevni predlogi glede problemov raznih kartelov, mednarodne valute, svetovne transportacije, colnine, itd.

Konferenca se bode vršila v poslopij znanega Westchester County Cluba v Rye, N. Y. Posvetovanja bodo omejena na izključno mednarodna vprašanja, in ko bode to delo dovršeno, bode konferenca objavila svoje zaključke in poročila v vseh jezikih omenjenih držav.

Delegatje bodo pred vsem skrbeli za to, da pride med njimi do sporazuma z ozirom na ekonomično jedinstvo vsega sveta v povojni dobi — toda tudi, ako pri tem ne bi zamedli doseči sporazuma, bodo potom konferenca saj doznali kakovost dosedanjega nesoglasja zlasti med industrijalcem Anglije in Zjedinjjenih držav, kakor tudi med onimi v Argentini in Boliviji ter Norveški in Kanadi. Šele potem, ko bode ta konferenca končana, pride do popolnosti sklepov, katere je sprejela konferenca v Dumbarton Oaks.

Da pride do te, najnoviješe konferencie, se je pred vsem zahvaliti naši, Ameriški Trgovinski Komori, Okboru Ameriške Inostrane Trgovine, Ameriškem Združenju Tovarnarjev ter Ameriškem Oddelku Mednarodne Trgovinske Komore. Predpriprave za to konferenco so bile tajne, toda sedaj je pripravljali odbor javnosti naznanila, da je že razposlal povabila organizacijam trgovcem in tovarnarjev 40 različnih držav vseh delov sveta. Dosedaj se je že odzvalo povabilu 36 držav, katere so naznanile, da pošljejo k nam svoje

Delegatje, ki pridejo k tej konferenci se zamorejo le posvetovati o načrtih bodoče mednarodne trgovine, in ker oni ne zastopajo svojih vlad, ne bodo zamogli sklepati kakih mednarodnih trgovinskih pogodb, pač pa bodo po konferenci lahko dale konkretne nasvete svojim vladam z ozirom na bodočo mednarodno trgovino in promet, zaključki te konferencie bodo vsled tega neprecenljive vrednosti nele za vseslojno svetovno podjetništvo, temveč tudi za vse vlade, katere so se odzvale pozivu h konferenci v Rye, N. Y.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

Cena \$2
Lično v platnu vezana.
13 poglavij — 413 strani
KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

KUPITE EN “EXTRA” BOND DANES!

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil **Dr. FRANK J. KERN**

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNA “GLASA NARODA”
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Mednarodna vzajemnost zamore odpraviti fašizem

(Lieut. Commander Chas. S. Seely, U. S. Navy (Ret'd). "Navy Pictorial News.")

Vzajemnost in sodelovanje med Zjedinjjenimi državami, Rusijo, Anglijo in drugimi državami, katere se bojujejo proti fašizmu, je sedaj tako jedinstvena in iskrena, da je mnogo Američanov docela uverjenih, da bode svetovni fašizem kmalo popolnoma uničen. Toda v resnici je pa mnogo razlogov iz katerih sledi, da temu ni baš tako, dasiravno vsakdo ve, da se Hitler, ki je glavni vodja fašizma, hitro bliža svojem koncu. To pa še nikakor ne pomenja, da se bliža tudi konec fašistični ideologiji.

Fašizem bode ostal še dolgo po vojni, kajti bistvo te ideologije se je vkoreninilo pri mnogih ljudeh, kateri bodo živeli še dolgo vrsto let po sedanji vojni. Na žalost, demokracija nima na razpolago sredstev, s pomočjo katerih bi zamogla za vedno odstraniti ta element. Ako ti ljudje nazadujejo v Evropi dokaj hitro, postajajo v Južni Ameriki, zlasti pa še v Argentini, vedno in redno močnejši.

Radi tega bode fašizem deloval še dolgo dobo po sedanji vojni, ako velesile (Zjedinjene države, Rusija in Anglija) katere so se združile v svrhu vničenja fašizma, ne so delujejo vzajemno tudi potem, ko bode vojna končana. Istodobno pa nihče niti malo ne dvomi, da je mogoče doseči nekako kontrolo fašizma in ga končno vničiti, ako bodo imenovane velevlasti tudi v mirovni dobi nadaljevale v skupni vzajemnosti, oziroma ravno tako, kakor so sodelovale tekem vojne. Radi tega je povsem jasno, da je naloga zavezniskih držav, da skrbje za to, da fašizem po vojni zopet ne napreduje.

Sodelovanje in vzajemnost med Zjedinjjenimi državami, Rusijo in Anglijo je bilo uprav izborna, odkar je tudi naša republika pričela za vojno, — toda da je temu tako, zahvaliti se je v prvi vrsti fašizmu, kateri je pretil vsem zaveznikom, tako da vzajemnost je bila povsem naravna posledica samoobranbe, brez katere bi tudi velevlastim, ako bi vsaka šla svojim potom, pretil poraz.

Vsled dejstva, da vsi fašisti po vsem svetu sovražijo Rusijo, zamoremo tudi pričakovati, da bodo ameriški fašisti neposredno po sedanji vojni, skušali obnoviti svojo propagando proti Rusiji, baš kakor so v tem smislu delovali pred letom 1941. Radi tega je dolžnost propagande, katere ne zamore storiti kaj dobrega, pač pa izdatno škodovati Ameriki.

Glavni vzrok, da je mnogo Američanov pred vojno sovražilo Rusijo, je dejstvo, da tem ljudem ni bila znana resnica o položaju v Rusiji. Te resnice sploh ni bilo mogoče doznati, kajti pred letom 1941, prihajale so k nam vesti o Rusiji skoraj izključno od ljudi, katerih jedina nada in namen je bila želja, da se škoduje Rusiji in jo na ta način po možnosti oslabi. Namen svetovne fašistične propagande je namreč bil, da se tudi pri nas vstvari bojazen in sovraštvo napram našemu zavezniku v našem boju med fašizmom in demokracijo.

V očigled zgoraj navedenim dejstvom, nam v Ameriki nihče ne zamore zameriti, da prave Rusije nismo poznali. Seveda, kasnejši dogodki so bili takli, da se je mnenje o Rusiji med mnogimi Američani spremenilo, in sedaj brezdvomno vsakdo ve, da je Rusija mogočna država, katero sploh ni mogoče razdejati. In poleg tega tudi vemo, da je Rusija vsestranski dokazal svoje iskreno prijateljstvo napram nam.

Ljudje, kateri služijo denar s tem, da pišejo in objavljajo laži o Rusiji, se bodo prepričali, da v bodoče ne bodo zamogli s svojimi lažmi tako lahko napredovati. Na primer: Glavna laž teh ljudi je bilo natolevanje, da se ruska vojska sploh ne zamore bojevati. Koliko Američanov bode še v nadalje temu verovalo? Niti eden, — razum nekaterih ignorantov in bedakov. Tudi vse drugo natolevanje glede Rusije bo skopnelo. V bodočnosti se nam ne bo treba vznemljati radi Rusije; sedaj ko nam je istina o Rusiji znana, bodeta tudi strah pred Rusijo in sovraštvo Rusije zginola — kakor slabe sanje...

OPITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopošiljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. **ALINE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES** in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih nasebin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PRAZNIK PREMIRJA V KANADI

Sedaj, ko se bliža praznik di vojno proti Japonski srepremirja, oziroma "Armistice Day," kateri bodo tudi v Kanadi praznovani ravno tako, kakor pri nas v Zedinjenih Državah, pričelo je kanadsko časopisje razpravljati o vprašanju — kaj se bo pripetilo v Kanadi, ako pride pričakovani "V-Day" ravno tako nepričakovano, kot je prišlo premirje v prvi svetovni vojni dne 11. novembra 1918.

Tozadevne preiskave, katere je priredilo kanadsko časopisje, so dognale, da bo sedaj drugače, kakor je bilo v imenovanem letu. Na primer, veselo ne bo tako vsestransko, kakor je bilo leta 1918, kajti pred vsem bo treba tu-

di vojno proti Japonski srečno dokončati. Poleg tega se sedanja javnost tudi zaveda, da je bila prva svetovna vojna (katere namen je bilo vse nadaljne vojne preprečiti), le nekakva predigra sedanji svetovni vojni.

Posledica sklenitve miru pa bo ta, da se bo v Kanadi mnogo blaga, katero je sedaj v skladiščih pripravljeno za odposiljatev kanadskim in drugim vojakom — pokvarilo. V raznih krajih dominija so državljani že organizirali posebna društva, katera bodo skrbela za to, da ljudje ne bodo preveč veselo proslavljali eventualni konec sedanje svetovne vojne.

Sedmo "Posojilo Zmage"

V Kanadi so pričeli naši severni sosedje z nakupovanjem bondov sedmega kanadskega Posojila Zmage, in kakor se nam javlja iz krogov naših naročnikov, ki žive v Kirkland Lake, v severnem Ontariu, so mesečni imenovanega severnega mesta tekom prvih treh dni izpolnili kar 538 tozadevnih prošev za nakup državnega posojila in sicer v skupnem znesku \$127,400. V tej svoti so vsi ti le zneski ljudi, ki so zaposleni pri raznih podjetjih imenovanega mesta.

Rojak v Kanadi ponesrečil.

Albemi, B. C. — Naznamim vam, da se je Valetin Kovach, ki je dobival časopis "Glas Naroda" ponesrečil in umrl dne 19. oktobra 1944 v Logging Camp, Franklin River. — Frank Kovach.

Delavski kongres

Winnipeg, Man. — V mestu Quebec, se bo v kratkem vrtil kanadski delavski kongres. V provincah Manitoba, se v prvi odločitvi tri ženske delegatkinje, katere bodo zastopale v imenovanem kongresu.

NAJVEČJI NATURALIST IN LJUBITELJ PTIC, JACK MINER, UMRL

Kingsville, Ont. — Dne 3. t. m. je tukaj umrl v 80-tem letu svoje dobe največji naturalist in ljubitelj ptic v Kanadi, Jack Miner. Umrl je na zavetišču divjih ptic, katero je sam ustanovil in oskrboval. To zavetišče ptic je postalo največje te vrste v severni Ameriki. Na tisoče divjih gosi, katere so prihajale v njegovo zavetišče, je zaznamoval z obročki aluminija, in tako dognal, da iste gosi prihajajo redno vsako leto v njegovo zavetišče. S pomočjo teh obročkov, katere je pritrtil na nogo divjih gosi, se je potem dognalo kraje, v katere te ptice odlete vsako leto in tudi čas, kedaj se zopet vrnejo.

Louisiano v Zedinjenih državah, zopet druge na zapad na Saskatchewan, in še druge, na severne bregove polotoka Labrador in na otoke Baffins Land na skrajnem severu. Iz teh krajev so naureč ljudje polali njegove ptičje obročke njemu nazaj. Med temi pošiljatelj je bilo nekoliko Eskimov, ki živijo ob Hudson Bayu.

Slovenci v Kanadi

PCJASNILO IN IZJAVA

Kirkland Lake, Ont., 30. oktobra 1944

"Glas Naroda"
New York, N. Y.
U. S. A.

Draga gospoda:

Ker sem čital v vašem časopisu od 18. oktobra t. l. članek naslovljen na vse člane V.P.Z. Bled v Kirkland Lake, Ont., v katerem se govori o sodnijski obravnavi med M. Špeharjem in J. Vintarjem, želim na njega odgovoriti, ker isti vsebuje gotovo nepravilne trditve.

Najprej želim razjasniti, da jaz nisem nikdar tožil M. Špeharja, kakor se to v članku trdi. Nasprotno, M. Špehar je vložil tožbo proti meni pri Vrhovnem sodišču Ont. dne 19. marca 1943, zahtevajoč \$5,000 odškodnine za razžaljenje časti. Ker sem bil tožen za tako svoto, moja edina pot čisto naravno je bila, da se z velikimi stroški branim. Jaz sem najel advokata in moje prisostvovanje na sodišču je bilo prijavljeno. Po zakonu Provincije Ont. ta tožba je morala biti razpravljena pred Poroto. Prvo zasedanje sodnijske porote po začetku te tožbe se je imelo vršiti v Hailbury, Ont., v mesecu septembru 1943. Ker je M. Špehar začel z tožbo proti meni, je imel priložnost, da prinese svojo tožbo na tem zasedanju sodnijske. On pa ni tega storil. Ali je bilo mogoče,

da je imel strah, da gre naprej z svojo tožbo?

Naslednje zasedanje sodnijske porote se je imelo vršiti 27. marca 1944, in zopet ni bilo M. Špeharja, kateri je začel z obtožbo proti meni. Ker se je ta stvar vlekla že nekaj časa, sem jaz dal poziv na obravnavo po mojem advokatu, da se z razpravo začne na tem zasedanju sodišča. Zato, če M. Špehar trdi v članku, kateri je izšel v vašem časopisu, da je že dvakrat poprej poskusil to stvar dognati do konca, je razvidno, da je napačen, ker on ni naredil sploh nobenih korakov, da bi stvar prinesel na raspravo. Pravzaprav je izgledalo, da, čeprav je on začel z tožbo, da od mene dobi pet tisoč dolarjev, se je ustrašil in bi se rad povlekel nazaj od cele te afele. To je izgledalo se bolj gotovo nekaj dni pozneje, ko sem jaz dal poziv, prišlivi M. Špeharja na razpravo, ko je po svojem advokatu pred par dnevi razprave meni predložil, seveda brez preudicije, ponudbo za poravnanje tožbe proti meni brez da se gre na sodnijo. Ta ponudba je predlagala, da bode on zavrgel tožbo proti meni in zahteval za \$5,000, pod pogojem, da naj jaz dam izjavo, da jaz nisem rekel njemu besed, za katere me on obdoljuje da sem rekel in na podlagi katerih je tožba bazirana. Te ponudbe jaz nisem hotel sprejeti, ker nisem hotel dati izjave, da nisem nekaj rekel za kar vem, da sem rekel. Oglasujem spodaj dokument predložen meni v moj podpis, katerega, kakor gori rečeno, nisem podpisal ali sprejel.

IN THE SUPREME COURT OF ONTARIO

Between
Matt Spehar, Plaintiff
and
Joseph Wintar, Defendant
in settlement of the above matter I, Joseph Wintar, state that I did not say to Matt Spehar at the Croatian Hall on March 14, 1944

"Thi si pisal pismo in podpisal Zdravjetovo ime zdolaj."

Each party to pay their own costs.

Dated at Kirkland Lake, Ontario, this 24th day of March, 1944.

Bruce Williams,
Solicitor for the Plaintiff.
F. J. Parry,
Solicitor for the Defendant.

Potem, ko je tožba prišla na razpravo 27. marca 1944, sem imel prisotne na sodišču ne manj kot 7 prič, med katerimi so bili: Arthur Black Farmer, B. A. grafološki strokovnjak iz Toronto, Ont., kateri je bil pripravljen, da dokaže mojo obrambo v tem procesu; Edward Dymont, bivši detektiv Township of Teck policije, kateri je naredil popolno preiskavo v pogledu moje obrambe proti M. Špeharju, in L. Zdravje iz Windorja, Ont., poprej bivajoč v Kirkland Lake, kateri je tudi bil pripravljen, da da evidencijo za mene, da on ni pisal članka, na katerem se tožba bazira. V času drugega dneva zasedanja sodnijske, ko smo čakali da naša stvar pride na vrsto, predsedajoči sodnik je rekel, da on ne bo zaslišal razprave in da se bo morala odložiti do sledečega zasedanja sodnijske, katero se bo imelo vršiti v oktobru 1944. Tako na 2. oktobra 1944 so stranke v tem procesu zopet prišle na sodnijo v Hailbury. Predsedajoči sodnik na tem zasedanju, predno je začel z razpravo, je zahteval zastopnike od obeh strank, da pridejo k njemu v njegov urad. Malo potem me je moj zastopnik poklical ven iz sodnijske dvorane in mi je predložil dokument, pisani po sodniku, kateri mi sugerira, da stranke poravnajo tožbo rajši, kakor pa da bi tožba bila razpravljana na sodniji. To je točen zapisnik, beseda za besedo, kakor podpisani po obeh strankah. Vidi se, da zapisnik poravnave oglašen po M. Špeharju v izdanku od 18. oktobra ni točen prepis originalnega zapisa nika poravnave, ampak samo del istega in tudi ta oglašeni del se razlikuje brez sumna, da služi načrtu oglašenega članka.

Zapisnik poravnave
Sledoc:
IN THE SUPREME COURT OF ONTARIO
Between
Matt Spehar, Plaintiff
and
Joseph Wintar, Defendant
Minutes of Settlement
This action is settled between the parties as follows:

1.—The defendant admits speaking the words complained of in the pleadings.
2.—The defendant states that he spoke those words in good faith and without intending thereby to injure the plaintiff.
3.—If by speaking those words, the plaintiff was injured the defendant regrets the incident.
4.—In speaking those words the defendant in good faith was relying upon certain information which had come to him, and without such information the defendant says he would have had no excuse for speaking those words, and apart from such information does not now say those words were true.
5.—In consideration of the above the parties hereby consent that this action be dismissed without costs.

Dated at Hailbury this 2nd day of October, 1944.

Matt Spehar
Plaintiff
Bruce Williams
Plaintiff's Solicitor
Joseph Wintar
Defendant
Fred Parry
Defendant's Solicitor.

Vidi se iz prejšnjega, da čeprav me je M. Špehar tožil za \$5,000 odškodnine, poravnal se je brez denarja, še svojih stro-

SLOVENSKIM DRUŽINAM V VELIKEM NEW YORKU!

V teku je kampanja za zbiranje obleke v pomoč našim ljudem v starem kraju. Priloženi letaki so vam posilani zato, da jih razdelite med svoje ameriške prijatelje, sosedje in znance s prošnjo, da prispevajo ponošeno obleko v dobrem stanju, kot tudi dobro ohranjene čevlje za pomoč jugoslovanskim ljudem v starem kraju. Pojasnite jim, da nas je v Ameriki premalo Slovencev, da bi mogli sami med seboj zbrati dovolj potrebne obleke in slinčnega blaga za naše ljudi v domovini, radi česar se obračamo na svoje ameriške prijatelje, da nam tozadevno prislokojijo na pomoč.

Nobenega dvoma ni, da se bodo mnogi naši ameriški prijatelji, sosedje in znanci radi volje odzvali in dali ponošeno obleko in čevlje za pomoč našemu ljudstvu, o junaštvu in borbi katerega veliko čitajo v ameriskem tisku ter ga tudi občudujejo.

Naslov slovenskega centra za zbiranje obleke je na zadnji strani letaka, na kar opozorite svoje prijatelje, katerim boste dali priložene letake. Vzemite tudi njih imena in naslove, da jih bodejo obiskali člani ali članice našega reliefnega odbora, ki so poverjeni, da pobirajo obleke in drugo,

skov, ki jih je pri tem imel, ni dobil. Zapisnik poravnave pravi, da vsaka stranka plača svoje stroške in NE da so se stranke pogodile, da končajo ta proces brez nadaljnjih stroškov, kakor to M. Špehar v svojem članku trdi. Še se more povdariti, da jaz NISEM preklinal besed, za katere sem bil obdolžen, da sem jih govoril.

Morem povdariti, da, ker M. Špehar v svojem članku 18. oktobra t. l. pravi, da zopet nisem imel dovolj dokazov od rokopišnega eksperta in tudi od Mr. L. Zdravjete ne, da to definitivno ni bil vzrok, zakaj je ta tožba bila poravnana. Če pra vrokopišni ekspert in L. Zdravje niso bili prisotni na sodišču dne 2. oktobra 1944, so pač vseeno bili pripravljeni, da pridejo ravno tako, kakor so bili na zadnjem zasedanju sodišča, če bi prišlo do razprave. Resnica na stvari je, da tožba vložena proti meni po M. Špeharju za \$5,000 odškodnine, je bila brez podlage in kakor je sodnik v odprtem sodišču rekel, samo nevihta ali toča v samovratu (as a tempest in a teapot).

Tudi moram povdariti, da je že 13. decembra 1942 lokalni odsek V.P.Z. Bled dal M. Špeharju tri mesece časa, da dokaže svoje stališče v tej stvari. Zopet 12. decembra '43 je dala konvencija V.P.Z. Bled M. Špeharju nadaljnjih 6 mesecev. On ni v tem času podal nobenega dokaza, kakor se je to od njega zahtevalo po Odseku in Konvenciji, dočim sem jaz podal mnenje enega rokopišnega izvedenca, katero mnenje ni nikdar bilo pobito in katero zapisnik poravnave iznešen zgoraj ni zavrgel.

Upam, da bode gornje zadostno zaščitilo moje stališče v tej stvari, kakor tudi nesporazum kot rezultat članka oglašenega po M. Špeharju v Glas Naroda od 18. oktobra t. l. Pri tem bi še pripomnil, da zato, ker je M. Špehar pisal taki članek, članstvo V.P.Z. Bled je še bolj upravičeno, da mu ne dovoli ponovni pristop v Zvezo, ampak da se drži zaključka zadnje Konvencije.

Z odličnim spoštovanjem,
J. Wintar.

(Stem je za nas ta zadeva končana in ne bomo priobčili nobenega tozadevnega dopisa več. Obema strankama smo dali po enkrat prostor v listu. Sedaj je konec! — Op. ur.)

ki nam je dano na razpolago za jugoslovanski relief. Seveda poskrbite, da vam pomoč obljubijo in povedo kolaj naj se zgleda pomožni delavec ali delavka v njih hiši.

S to akcijo ne odlašajte niti trenotek, ampak pojdite do svojih sosedov, znancev in prijateljev takoj! Ladja, ki bo kmalu tu, da odpelje dozdaj nabrano obleko ter zdravilske potrebščine mora biti napolnjena — zato na delo vsi, kajti: prva pomoč bo dvojna pomoč!

Slovenski Relifni Odbor
Velikega New Yorka.

Mednarodni Balet

V International Theatre na 59th St. in Columbus Circle v New York City, se sedaj proizvajajo vsaki dan ob 8:30 zvečer, v sobotah in nedeljah pa tudi ob 2:30 popoldne, zelo zanimive mednarodne baletne predstave, v katerih nastopajo slavni svetovno znani baletni plesalci in plesalke. V teh plesih so vključeni tudi ruski baletni ples v ruskih slikovitih narodnih nosah. Predstave so zares vsestransko zelo zanimive, ter bi bilo vredno da bi si jih po možnosti vsakdo ogledal in to po zmernih ljudskih cenah.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihove sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogli naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjigi.

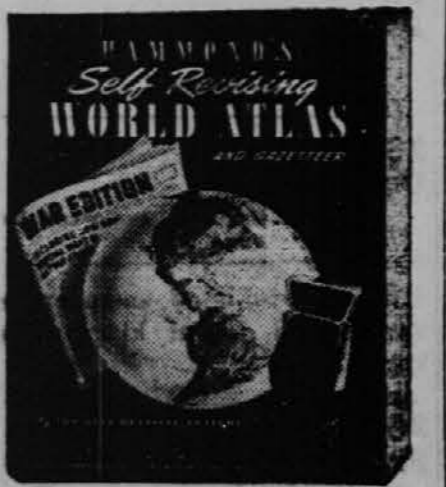
Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):
.....
Moje ime
Št., ulica ali Box št.
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS
V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.
Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov
Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

Ta vzklik je pretresel Mlakarja. Nehote se je ozrl proti hčerki doli in čudno mu je postalo pri srecu, ko je opazil na obrazu nezavednega otroka toliko odkritosrčne, globoke žalosti.

"Oče!"
Kako je bila izrekla to besedo! Kakor bi ga bila zaprosila: "Samo se tebe imam na svetu, o ne bodi trd z menoj!"
Toda tista mehkoba, ki se je bila lotila za hip njegovega srca, se je razpršila naglo zopet in se enkrat ji je rekla: "Jokati ne pomaga nič! Kar je, je!"

Izreki te besede je izpustil njeno roko. Dospela sta bila do kozoleca, pod katerim so posli, ki so se bili vrnili po krajši poti od pogreba domov, obrezavali že korenje ter ga nosili s kupa v klet. Do njih se obrne Mlakar in reče z osornim glasom:

"Jutri pojdemo pa repo puškat! Dehela je dovolj in čas je, da se je lotimo. Znalno bi pritisniti slabše vreme, in zato moramo gledati, da jo spravimo pod streho!"

Se poslom, ki niso bili navajeni rahločnosti, se je zdelo neumestno, da je njih gospodar, vrnivši se komaj od pogreba svoje rajne žene, dajal take ukaze. Ko je bil Mlakar, izreki gornje besede, zavlil v hlev, prepričan se, če je pri živini vse v redu, je opomnil hlapec:

"Za repo na njivi in za najslabša kravo v hlevu mu je več, nego za ženo, ki jo je pokopal! Da ga le sram ni!"

Anica je bila prišla do hišnih vrat. Tam je obstala na pragu in se zagledala nekam v daljavo. Žalostno je tistikrat na kmetih, kadar spravljajo zadnje poljske prideleke z njiv. Solnce nima več moči, noč zmaguje nad dnevom, tuga lega ljudem v srca.

Žalostno je bilo, kamor se je ozrla Anica, žalostno tem bolj, ker je bilo tudi njeno srce brez veselja. Leni so se plazile megle in izpod neba je rosil še vedno droben dež. Dolgočasnost se je prijemala ljudi in živali. Mladi mučki, s katero se je Anica igrala včasih, je bilo neznočno to jesensko vreme, zbežala je v hišo in splezala na peč. In tudi sultan ni vedel, kam bi se dejal. Počasni so bili njegovi koraki in zaspane njegove oči. Nešteto krat je bil prišel že pogledat, se li ne prikaže solnce, naposled je menda obupal, kajti vlegel se je poleg ognjišča in zaspal. Prišel je bil čas, ko postajajo ljudje redkobesedni ter odgovarjajo le za silo drug drugemu, ali pa se pripravijo, da dajo tako duška neprijetnemu čustvu, ki jih obdaja sprčo megle in nezdravih jesenskih sap.

Anica je bila nehala jokati. Stala je na pragu, čez katerega so bili ponesli pred kratkim njeno drago mamicco in kakor zamaknjena je strmela proti sivemu nebu. Zailhtelo se ji je še semtertja, a solze se ji niso utrinjale več iz oči. Njena glavica je bila trudna in neka otplost se je lotila vsega njenega života.

Anica je stala precej dolgo tako in strmela. Hipoma se zdrzne. Zazdelo se ji je, kakor bi jo bil zaklical znan glas. "Anica!"

"Saj grem, mati!"
In stekla je v sobo. Toda tu se je zavedla, da je sanjala za dprtimi očmi. Mame ni bilo. Soba je bila popolnoma izpremenjena. Posteljo, na kateri je prebela bohnica svoje zadnje ure, so bili že prej nesli venkaj, med pogrebom pa so bili odstranili tudi mrtvaški oder, na katerem je rajnica ležala, preden so jo bili dvignili ter jo položili v krsto. Ah, kolikrat v enem dnevu je bila pritekla Anica, pogledat v sobo, če je njena draga mamica res mrtva. Vedno zopet ji je prišlo na misel, da to ne more biti res, vedno zopet se je hotela prepričati. Ko je zrla nekaj časa v njen blede, izsušeni obraz, je pobegnula, ker ji je bilo prehudo in potikala se je zunaj kje okrog, dokler se je niso lotile zopet dvojbe. Včasih si je zazdelo, kakor bi se mati premikala, kakor bi se ji bile zganile roke, zatrepetale ji veke. Sreče se ji je stisnilo in drhteč je pričakovala, kdaj izpregleda, dokler se ni uverila, da so bile njene nade prazne. Toda vsaj mihi obraz materin je mogla doslej gledati, zdaj tudi tega ni imela več!

Nepopisen strah jo je prešinil, ko se je zavedla, da ne bo nikdar, nikdar več videla svoje dobre, mamice, nikdar več zrla v njen mihi obraz.

Pri peči je sedel njen stari, bolelni dedek. K njemu se je zatekla. Položila mu je glavo na koleno in zdaj je iznova zaplakala. In dedek je jokal z njo! Debele solze so polzele po njegovih uvelih licih ter mu padale na suhe roke, ki jih je bil položil deklici na glavo. Godilo se mu je kakor njej. Tako pusto, tako prazno in zapuščeno se mu je zdelo v sobi, odkar so bili njegovo ljubljeno sinaho odnesli iz nje! Kamor se je ozrl, povsod mu je je nedostajalo. Včasih se je izpozabil malo; za hip je dala v njegovi razgreti glavi temna misel prostora manj umeni, manj neprijetni; toda hipoma se je zdreznil in iznova se je polastila bolelost njegovega srca. Kadarkoli so se odprla vrata, od veže sem ali od čumate, je mislil, da mora vstopiti ona, ki jo je pogrešal. Vedel je, da je mrtva, vedel, da so jo odnesli štirje možje v črnopregrajni krsti ven in jo tam na pokopališču položili v hladno zemljo, in vendar se ni mogel sprizniti z misljo, da je ne bo videl na tem svetu več, nikdar več!

Ah, kako radi bi jo bil spremil še na zadnji poti! Toda bolezen in starost sta ga ovirali, da ni mogel za pogrebom. In tako je sedel doma za pečo in prebiral jagode svojega molekca, pa vzdihoval in jokal.

(Dalje prihodnjak.)

KAKO GOVORE ZDAI GRŠKI KVIZLINGI

Napisal Constantine Poulos (Constantine Poulos je bil prvi zavezniški korespondent. Greje in je imel priliko razgovarjati se z bivšim grškim kvizlingom v njegovem zaporu. Izjave grškega kvizlinga so izredno značilne in zanimive— morda ne le za grške razmere.)

Ivan Rallis, debeli in zaliti grški Laval, živi zdaj prijetno in udobno v istem zaporu, v katerega je bil prej vzgel na tisoče grških rodoljubov in jih pozneje poslal v smrt. Mirno zagovarja svoje sodelovanje z Nemci.

Rallis ima popolno svobodo gibanja v svojem zaporu. Ima svojo lastno celico, udobno posteljo in izvrstno hrano. Prepričan sem se na svoje lastne oči, da mu dostavljajo celo bel kruh, ki je na Grškem velika in dragocena redkost. Tudi oblečen je dobro, akoravno je obleka že postala nekoliko ozka za njegovo zalito postavo — a še mu ni dovolj. Zadrževal je od nas treh korespondentov, naj interviramo v njegov prid, da bodo boljje ravnali z njim... in pri tem je popravil svoj monokel.

Rallis se zagovarja s tem, da je postopal tako, kot se mu je videlo najbolje za grški narod. Poskušal ovreči obtožbo, da je bil poslušno orodje v rokah nacistov, ter poudarjal vedno iznova, da je reševal deželo pred komunizmom. Eдини razlog, katerega je navedel za organizacijo svojih takozvanih bataljonov varnosti, je ta, da je hotel zatrei podtalno gibanje grškega odpora. Dostavil je, da mu je žal, da jih ni bilo poklanih še več.

"Vedno sem bil proti komunistom, in bom proti njim do konca svojih dni", je nagašal Rallis. "Nisem mogel drugače kot prositi Nemce, da mi dostavijo orožje".

Nikakor ni hotel priznati, da je sodeloval z Nemci tudi v drugih pogledih. Trdil je, da je bila borba proti komunizmu edini cilj in edina skupnost z Nemci. On prav kot njegovi tovariši v celici, od katerih se nobenemu ne pozna, da je na Grškem razhajala lakota in najstrašnejše pomanjkanje, so vsi prepričani, da bo zunanji svet sodil na tem temelju o njihovih pokoljih grških patriotov, da jim bo dal odpustitve, češ, da so bili vsi ti nesrečneži "komunisti", ter da bodo nagrajeni radi tega, a vsi njihovi grehi glede sodelovanja z Nemci pozabljeni.

Rallis in njegova skupina so del onih 130 civilnih oseb in približno 400 častnikov, katere je vlada že dozdaj zaprla pod obtožbo, da so podpirali okupatorja. Dozdaj izdane policijske tiralice na podlagi te obtožbe presegajo že zdaj 1,300 oseb.

Vse lokalno časopisje pa je kljub temu zelo razburjeno in ostro napada vlado radi njene popustljivosti napram tej vrsti ljudi. Vsi časopisi naglašajo, da so dosedanji ukrepi vlade nezadostni in da ne dajejo nobene garancije, da bodo vsi, ki so krivi, tudi zares pritrirani pred sodišče. V mnogih slučajih, so ti koraki očividno nalašč tako nezadostni, trdi časopisje.

Kako prijeti in kaznovati vse izdajake, je ena najtežjih nalog nove reorganizirane grške vlade. Težava in problem je v tem, kako določiti in z vsjo potrebno jasnostjo opredeliti izdajstvo in kolaboracijo. Podle propalnice, izdajalci najhujšega, oziroma najgršega kova kot Rallis, ki so na najožji način sodelovali z Nemci, ki so iz tega sodelovanja vlekli koristi na račun nesrečnega grškega naroda, bodo prej sil slej prišli v seznam pravih izdajalcev, in potem

pred sodišče, kjer jih bo zadel zasluzena kazen.

Toda mnogo je takih, ki so sprejeli slogane nemške protikomunistične propagande, ki so šli v tem tako daleč, da so se borili proti grškemu narodnemu odporu. Ti so vsi prepričani, da niso izdajalec, niti kolaboratorji. Res je, da so oblekli nemške uniforme in da so ubijali grške rodoljube, na tisoče in tisoče Grkov, toda prepričani so kljub temu, da so to delali v korist neki sveti stvari, za katero jim bosta Velika Britanija in Amerika v bivstvu le hvaležni.

Glasom lokalnega grškega časopisja je položaj novo ustanovljene grške vlade posebno težak in zamotan radi tega, ker je mnogo starih politikov, ki pripadajo tej kategoriji ljudi. Nekateri izmed njih se celo nahajajo v vladi, ali pa na vplivnih administrativnih mestih.

Strah, ki je prevladoval prej, da bo EAM — grška narodnoosvobodilna fronta — prevzela takoj po odhodu nacistov vso oblast v svoje roke, in izkoristila ta trenotek v svojo maščevanja, ter da bo obsodila na smrt in poklala vse one, katere smatra krive kot narodni izdajalec in kolaboratorje, je bil prazen. EAM je imela v Atenah na primer obilo časa po odhodu nacistov in pred prihodom angleških čet, da to namero izvede. Toda zgodilo se ni nič sličnega.

Jasno pa je, da bo EAM ostro pazila na vlado in na njeno postopanje v tej zadevi. Zahtevala bo, da se vrše sodne obravnave popolnoma javno. Zahtevala bo tudi, da bodo obsodbe stroge in da bodo zadele vse one, ki so krivi. Prvaki EAM gibanja so prepričani, da bodo pravične obravnave dokazale, da so njihove obtožbe utemeljene, in če je res tako, potem bodo vse kazni in tudi smrt teh izdajalcev popolnoma v redu.

Kako dolgo bo grški narod prenašal s to svojo izredno sedanjostjo potrpežljivostjo, to čakamo, kako dolgo bo še trajalo, predno bo začel sam soditi in izvrševati obsodbo, to je v veliki meri odvisno od tega, kako bo vlada ravnala napram izdajalcem in kolaboratorjem.

Iz Urada SANS-a, (Nadaljevanje z 2. strani.)

njenega je razvidno, da so Korošci v Avstriji edini, ki se odprto in z oboroženo silo borijo proti Nemcem, in sicer skupaj z Slovensko osvobodilno vojsko. Kar so ti fantje pozabili omeniti, ali pa ne vedo, je to, da so omenjeni Korošci SLOVENCI in se ne borijo za osvoboditev Avstrije, temveč za osvoboditev Združene Slovenije, v kateri hočejo prostor tudi za Slovensko Koroško. Slovenski osvobodilni svet je že priznal Koroško za del Združene Slovenije in je koroškim Slovincem že dovolil zastopstvo v slovenskem parlamentu. Oborožen odpor proti Nemcem v Avstriji vodi Korošci za Novo Jugoslavijo in ne za Avstrijo.

Apel tajnika Hulla na "Avstrijce" torej ni bil uspešen, dasiravno se ameriški prijatelji neodvisne Avstrije ponašajo z odporom na Koroškem. Mirko G. Kuhel, tajnik.

Kokošji tatovi

Radville, Sask. — Tukajšnja policija je skušala kar teden dni vjeti drzne tatove kokoši, kateri so pokradli najmanj 100 kokoši v kokošnjakih različnih farmerjev v okolici. Končno se je pa policija vendarle posrečilo zalotiti in ustreliti kokošjega tatu. — Bil je povzem navaden — jazbeo.

Domača fronta

Zvezna vlada je v Washingtonu, D. C. in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi žrtvovati, in kaj je treba vedeti, da bo čimprej dobljena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača Fronta."

Produkcija sladkorja na Zahodu bo povečana

Washington. — Gospodinje in drugi konzumenti, ki ne najdejo dovolj sladkorja v trgovinah, bodo zadovoljeni v nekaj tednih, kajti tovarne sladkorne pese na Zahodu in na Srednjem Zahodu so glasom obvestila War Production Boarda povečale svojo produkcijo. Nove količine sladkorja iz sladkorne pese in sladkornega trsa, ter novi dovoz iz tujine bodo najbrže zadostoval, da si bodo mogli trgovci zopet napolniti svoje zaloge, pravi W.P.B.

Licence so nepotrebne za pošiljke naslovljene vojakom

Washington. — Urad za dobave pri Foreign Economic Administration je naznanil, da licence niso potrebne za pošiljke zavojev naslovljenih moštvo oboroženih sil. Uradniki FEA pravijo, da so pošiljke za vojake in mornarje onstran morja naslovljene poštunim uradom vojske ali mornarice v tej deželi.

WFA svari na razpolago civilnega prebivalstva količine suhega sadja

Washington. — War Food Administration je dovolila tvrdkam, ki razpečavajo suho sadje, da prodajo civilnemu prebivalstvu precejšnjo količino, pred vsem grozdja in sliv še v letu 1944, tako hitro kot mogoče, da bodo te količine na razpolago že za praznike, ki se bližajo. Dovoljenja, ki so bila razdeljena dozdaj, stavlja jo na razpolago za razpečavanje med civilnim prebivalstvom približno 133,000 ton grozdja, 95,000 ton suhih sliv, 5,000 ton suhih breskev in 2,500 ton suhih marele.

Zahvala za darove knjig trgovski mornarici

Washington. — War Shipping Administration se zahvaljuje trgovskim zbornicam različnih mest in krajev, ter vsem državljanom v splošnem, ki so darovali knjige in revije za trgovske mornarje, da jim preskrbe nekaj razvedrila v samotnih urah na morju. WSA pravi, da bo do 31. decembra razdelila približno 600,000 knjig med mornarje trgovskega brodogaja.

ZA
REVMATICNE BOLECI
DOBITE
PAIN-EXPELLER
Od leta 1867...
Zanesljiv liniment za družino

OGLEDITE SI
KAKO NEMCI
KULJEJO PRI-
HODNJO
VOJNO!
NOW 9 A.M.
PALACE
THE
MASTER RACE

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNNA ORGANIZACIJA v AMERIKI. Posluje že 51. leto
Članstvo 39,150 Premoženje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pešeni in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate oodanjanje duhe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in srot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potruži se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali Spisal Damir Felgel	17 Vojnimir ali poganstvo Spisal Josip Ogrinec	28 Magda (Igra) — Alojzij Remec
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj	18 Mladim srcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško	29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin
3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albreht	19 Študent naj bo Spisal Fr. S. Finžgar	30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann
4 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman	25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli	31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljev
5 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Pandurič	26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogrle	32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec
6 Pariški slatar Poslovenil Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!	33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
7 Pravljičice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Kolutnik	35 Praški Judek Spillmanova povest — Prev. Josip Vole	34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar
8 Sunčniki invalidi Spisal Silvester Kolutnik		36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio
		38 Tončkove sanje na Miklav- šev večer (Igra) — J. Erbežnik F. Roje

Ker je saloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu pripravljeno omejeno število, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.